

Dosarul nr. 2ra-1698/19

Prima instanță: (Judecătoria Drochia, sediul Central) I. Rusu

Instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza

Î N C H E I E R E

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Babalău Viorica,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dascal Valentina
împotriva Vioricăi Babalău cu privire la declararea nulității parțiale a certificatului
de moștenitor testamentar,

împotriva deciziei din 21 mai 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins
apelul declarat de Babalău Viorica și s-a menținut hotărârea din 17 decembrie 2018
a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 10 mai 2017, Dascal Valentina a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Vioricăi Babalău cu privire la declararea nulității parțiale a certificatului
de moștenitor testamentar.

În motivarea acțiunii, Dascal Valentina a menționat că la 30 decembrie 2013, a
decedat soțul său, Dascal Timofei, după decesul căruia a rămas averea succesorală și
anume: ½ din casa de locuit și terenul aferent din satul Pelenia, raionul Drochia și
câte ½ cotă-parte din terenurile agricole cu suprafața de 0,042 ha și 0,01301 ha,
situate în extravilanul satului Pelenia, raionul Drochia.

Reclamanta a invocat de asemenea, că Dascal Timofei a întocmit un testament,
prin care a testat întreaga avere fiicei sale, Babalău Victoria.

La 23 decembrie 2016, notarul public Ghedreuțan Dina a eliberat pe numele
Victoriei Babalău, certificatul de moștenitor testamentar pentru averea succesorală
și anume în privința terenurilor agricole cu nr. cadastral XXXXX și nr. cadastral
XXXXX.

Dascal Valentina a invocat nulitatea certificatului de moștenitor testamentar,
deoarece terenurile nominalizate au fost înregistrate în proprietatea lui Dascal

Timofei în perioada căsătoriei, la 07 decembrie 2000 și prin urmare aceste terenuri constituie proprietate comună în devălmășie a soților.

A specificat că astfel i-a fost încălcat dreptul de proprietate, garantat de art. 1 Protocol Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Reclamanta Dacsal Valentina a solicitat declararea nulității parțiale a Certificatului de moștenitor testamentar din 23 decembrie 2016, eliberat pe numele Vioricăi Babalău după decesul lui Dascal Timofei, în partea ½ cote-părți din terenurile agricole cu nr. cadastral XXXXX și nr. cadastral XXXXX, situate în extravilanul satului Pelinia, raionul Drochia.

Prin hotărârea din 17 decembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Dascal Valentina.

S-a declarat parțial nul certificatul de moștenitor testamentar din 23 decembrie 2016 eliberat pe numele Vioricăi Babalău după decesul lui Dascal Timofei în partea a ½ cotă-parte din terenurile agricole cu nr. cadastral XXXXX și nr. cadastral XXXXX, situate în extravilanul satului Pelinia, raionul Drochia.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că terenurile în litigiu au fost înregistrate în proprietatea lui Dascal Timofei la data de 07 decembrie 2000 și deci acestea constituie proprietatea comună în devălmășie a soților Dascal, fiind abuziv încălcat dreptul reclamantei de posesie, folosință, dispoziție și administrare asupra bunurilor imobile în cauză.

Astfel, instanța de fond a concluzionat că Certificatul de moștenitor testamentar din 23 decembrie 2016 eliberat pe numele Vioricăi Băbălău contravine normelor imperative.

Prin decizia din 21 mai 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de Babalău Viorica și s-a menținut hotărârea din 17 decembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

La 15 iulie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Babalău Viorica a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Recurenta Babalău Viorica, în motivarea recursului a menționat că la examinarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, precum și faptul că au fost aplicate eronat normele de drept material și anume prevederile art. 366-367 Cod civil privind proprietatea comună în devălmășie.

De asemenea, a invocat că terenurile în litigiu constituiau averea personală a lui Dascal Timofei și nu erau proprietate comună în devălmășie a soților Dascal.

Astfel Dascal Valentina nu este în drept de a pretinde la o cotă-parte din terenurile agricole în calitate de proprietate, ci doar la rezerva succesorală.

Mai mult ca atât, Dascal Valentina nu are calitatea de moștenitor legal sau succesoral, deoarece nu a prezentat dovada că s-a adresat la notar cu cerere privind acceptarea averii succesoriale și are calitatea de succesori legal.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a emis dispozitivul deciziei la 21 mai 2019, iar

la 20 iunie 2019, recurenta a recepționat decizia motivată a instanței de apel, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 132).

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 15 iulie 2019, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări

implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Babalău Viorica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Babalău Viorica.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari